

Сред гостите на събитието бяха представители на посолствата на Венецуела, Армения, Ирландия, Норвегия, Германия, Румъния, Полша, Франция, Ливан, Сирия и Молдова, както и от Министерство на външните работи, Центъра по социологически проучвания, Чешкия център и СЕО.

Модератор на кръглата маса беше Соломон Паси, президент на Атлантическия клуб в България.

Събитието бе открито от ректора на Софийския университет проф. дин Иван Илчев, който отбеляза, че за него като историк е интересно да бъде свидетел как във времената на юбилей, историята е сътворявана от участниците в събитията, историците и най-вече масмедииите. „Ще бъде много трудно за бъдещите поколения историци да видят истината за случилото се, кои са били истинските герои в събитията и кои са станали герои в историческия наратив. Надявам се, че

тези въпроси ще бъдат поставени на тази среща“, каза още проф. Илчев.

Соломон Паси благодари на посолствата на Чехия и Словакия и на представителите на дипломатическия корпус за присъствието им на събитието и представи участниците в Кръглата маса – Павел Вацек, посланик на Чехия в България, проф. Соня Шомолани, известен словашки политически активист, участник в събитията от ноември 1989 г., проф. Искра Баева, преподавател в Исто-

Нежните революции – двайсет и пет години по-късно

Кръглата маса

На 19 ноември в Конферентната зала на Ректората на Софийския университет се състоя Кръгла маса на тема: „Ноември 1989 г. Отражение на промените в Чехия, Словакия и България – 25 години по-късно“. Събитието бе организирано от посолствата на Чешката и Словашката република в България съвместно със Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и се проведе под патронажа на президента на Република България.

рическият факултет на Софийския университет, доц. Румяна Коларова, ръководител на катедра „Политология“ в Софийския университет и проф. Ангел Ангелов от Факултета по славянски филологии. Соломон Паси прочете поздравителен адрес от президента Желю Желев. „Вълнението на десетките хиляди души, събрали се на първия демократичен митинг на 18 ноември 1989 г. на площад „Александър Невски“ и първите свободни оратори е трудно да се пресъздаде, но такива бяха първите

стъпки на „нежните революции“ от преди 25 години и на проходащото гражданско общество“, се казва в адреса на президента, който пожела успех на Конференцията при анализа на събитията от 1989 г.

Всеки от участниците разказа пред аудиторията какъв елемент от реалността днес не е могъл да си представи преди 25 години. За проф. Соня Шомолани преди 25 години е било немислимо чешкият посланик и тя да представят две различни държави, Чешката и Словашката република да

имат Ден на независимостта, а еврото да бъде използвано в Словашката република, но не и в Чешката република.

„Не съм си представяла, че всички ще говорим по безжични телефони, ще четем вестниците си от тези телефони и ще имаме достъп до всякаква информация, свързана с политиката през телефоните. Цифровата комуникация промени начина, по който гражданите възприемат информация и формират отношението си към политиката – вече масмедииите не са същите, а има персонали-

зирана мрежа“, каза доц. Румяна Коларова. Проф. Баева отбеляза, че не си е представяла, че днес ще бъдем толкова разделени. Посланикът на Чехия, Павел Вацек, добави, че не се е виждал като баща с три деца в пре-

дучилищна възраст по това време, но запази отговор си за политическите промени за по-късно.

Проф. Илчев разказа, че през 1988 г., по време на Перестройката, попитан от съпругата си дали има шанс

Германия да се обедини, а политическите режими да се променят, изказал предположение, че може би ще има конвергенция между двете системи и до края на века вероятно ще има някакъв вид обединение между двете части на Германия и по-скоро икономически, отколкото политически съюз. „Това означава да не питаш историк за бъдещето“, пошегува се проф. Илчев.

Събитието продължи с лекции на участниците в кръглата маса.

По-късно в галерия „Алма матер“ бяха открити изложбите „Словакия, следвайки пътя на Нежната революция. 25 години от падането на Желязната завеса“ и „1989 през очите на фотографите. Прелюдия/ Германското преселване/ Падането на Берлинската стена/ Нежната революция“, организирани от Посолството на Чешката република, посолството на Словашката република и Културния център на Софийския университет. Събитието бе открито от посланика на Чехия в България Павел Вацек и от посланика на Словашката република Мариан Якубоци.

Експозицията представя фотографии и коментари на очевидци и участници в събитията, разиграли се на 17 ноември 1989 г. в бивша Чехословакия. На този ден полицията в Прага брутално потушава студентската демонстрация. Това е детонаторът, който задвижва събитията в Чехословакия, последната страна от Централна Европа на ръба на комунистическата епоха. Улиците и площадите се изпълват с тълпи от хора. Решението да се сложи край на тоталитарната система е окончателно.

Фотографските свидетелства обхващат времево, както периода на „нежната революция“ (наречен така заради безкръвния емоционален характер на чехословашкия политически преврат), но така също предходещите и последвалите го събития, очертавайки ярка картина на началото и развитието на демократичните промени в Чехия и Словакия. ♦

При реализацията на статията бе осъществено сътрудничество с Гергана Урумова, Посолство на Чешката република в България и Силвия Дерибеева, Чешки център.

Павел Вацек и Мариан Якубоци

„Словакия, следвайки пътя на нежната революция“

„1989-та през очите на фотографите“